

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København

Den 11. januar 2024

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt)

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt)

Danske Sygeplejeråd mener, at det er meget positivt, at vi nu omsider får gjort det nemmere for offentlige arbejdsgivere at afvise aktindsigt i offentligt ansattes navne i de tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til de ansattes tryghed. Vi kan i den forbindelse oplyse, at vi i efteråret 2023 – sammen med syv andre organisationer på sundhedsområdet – har foreslået sundhedsministeren, at vi på sundhedsområdet ændrer relevante regelsæt, så de ansatte som udgangspunkt identificeres med anden entydig identifikation end fulde navn i journalsystemer mv. For os vil disse to forslag indebære en fælles ramme for at beskytte vores medlemmer mod brug af deres navn til chikane.

Aktindsigt i offentligt ansattes navne efter offentlighedslovens § 21, stk. 3

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at lovforslaget særligt sigter mod politi, kriminalforsorgen, psykiatrien og det sociale område, men at det også finder anvendelse andre steder, hvor der er et tilsvarende beskyttelsesbehov. Vi forudsætter, at reglerne vil blive anvendt i alle dele af den offentlige forvaltning i de situationer, hvor beskyttelsesbehovet foreligger. Det må være således, at det er beskyttelsesbehovet, der er afgørende for, om man får beskyttelsen og ikke den arbejdsopgave, man løser.

På Dansk Sygeplejeråds område kan vi oplyse, at problemet omkring de ansattes oplevelse af utryghed som følge af patienter og pårørendes mulighed for at søge om aktindsigt i deres navne, desværre rækker videre end de i bemærkningerne nævnte offentlige

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

områder. Vi vedlægger som bilag til vores hørings svar et notat om vold, mobning og krænkende handlinger fra 2023, der viser, at 44 % af sygeplejerskerne på akutafdelinger/FAM og psykiatriske afdelinger indenfor de seneste 12 måneder har oplevet trusler om vold. Tilsvarende gælder 25 % af sygeplejerskerne på intensivafdelingerne og 24 % af sygeplejerskerne på medicinske afdelinger. Det skaber stor utryghed for sundhedspersonalet at vide, at patienter og pårørende, der har fremsat trusler om vold eller udøvet vold imod dem kan få aktindsigt i deres navne og på den måde finde mange personlige oplysninger om dem. Denne utryghed er lige så stor på de somatiske afdelinger, som den er på de psykiatriske afdelinger og på det sociale område.

Det fremgår af lovforslaget, at der ved vurderingen af, om der foreligger retsstridige eller chikanøse forhold, indhentes bemærkninger fra den ansatte. Hvis disse taler imod udlevering af navnet, og hvis det er nærmere begrundet, vil myndigheden som udgangspunkt skulle nægte udlevering af oplysningerne. Det er naturligvis positivt. Dansk Sygeplejeråd noterer sig, at det ikke er beskrevet, om borgeren skal partshøres i forhold til disse oplysninger efter forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, om oplysninger vedrørende truende, voldelig eller chikanøs adfærd overfor andre, herunder andre kolleger, er tilstrækkelig grund til at afvise aktindsigt i et eller flere navne på offentligt ansatte. Det bør det efter vores opfattelse være, hvis vi skal opnå den nødvendige tryghed.

Vi mener, at man skal give de offentligt ansatte partsstatus i sager om aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3 og 4. På den måde sikres det, at den ansattes partshøres, inden oplysninger om vedkommendes navn udleveres til borgeren. Den ansatte kan derved bedre nå at indrette sig, inden udleveringen af navnet er sket, fx hvis vedkommende ønsker at søge om adresse- eller navnebeskyttelse for sig selv eller familiemedlemmer/børn. Den ansatte kan ikke nå at indrette sig, hvis det nuværende udgangspunkt opretholdes, hvorefter den ansatte orienteres om forvaltningens afgørelse samtidig med eller efter, at navnet er udleveret i afgørelsen til borgeren.

Aktindsigt efter forvaltningslovens nye § 9 a, stk. 2

Dansk Sygeplejeråd anerkender, at der skal foreligge afgørende hensyn for at undtage aktindsigt i sager efter forvaltningsloven (bemærkningerne s. 21, 2. afsnit). Vi mener imidlertid, at parten godt kan sikre sine partsrettigheder og få indsigt i sagens dokumenter/oplysninger, selvom der eventuelt gives afslag på aktindsigt i de dele af dokumenterne, der indeholder de offentligt ansattes navne. Beskyttelseshensynet i forhold til den offentligt ansattes navn må alt andet lige være det samme i sager efter forvaltningsloven som i sager efter offentlighedsloven, når vi taler om voldelige og truende borgere.

Vi foreslår derfor en hjemmel til at undtage navnet på den offentligt ansatte efter de samme hensyn som i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2 og den nye § 21, stk. 3, 2. pkt.

Øvrige bemærkninger

Vi forudsætter, at aktindsigt i offentligt ansattes navne i forbindelse med egenaces, er omfattet af bemærkningernes beskrivelse af "andre sager efter offentlighedsloven" (jf. blandt andet bemærkningernes side 21, 2. afsnit). I modsat fald bør det præciseres, at navne på offentligt ansatte kan undtages jf. offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2 i ansøgninger om egenaces.

Lovforslaget forudsætter, at den ansatte ikke i alle tilfælde orienteres om anmodninger om aktindsigt efter princippet i offentlighedslovens § 41. Det skal alene ske, hvis myndigheden mener, der kan være grundlag for at undtage den offentligt ansattes navn fra aktindsigt (bemærkningernes s. 32n). Dansk Sygeplejeråd mener, at den ansatte og den lokale ledelse i alle tilfælde bør orienteres/inddrages, *inden* der udleveres navne på offentligt ansatte via aktindsigt. Det skyldes, at den del af myndigheden, der behandler anmodningen om aktindsigt, ikke nødvendigvis har viden om, hvornår der foreligger en risiko. I sundhedsvæsenet vil det fx typisk være en anden administrativ enhed end den lokale ledelse, der behandler aktindsigtsanmodninger, og denne enhed vil ikke nødvendigvis vide, hvilke patienter, der er/har været truende, voldelige eller chikanerende overfor de ansatte.

Med venlig hilsen

Harun Demirtas
1. Næstforperson